

Algebro ir geometrijos pratybos. Informatika. 2002 rudo. Rimantas Grigutis

3 pratybos: Pagrindiniai uždaviniai tiesei plokštumoje.

Pagrindiniai uždaviniai tiesei plokštumoje yra šie.

1. Tiesės, einančios per tašką $A(x_1, y_1)$, lygtis.

$$a(x - x_1) + b(y - y_1) = 0.$$

2. Tiesės, einančios per du taškus $A(x_1, y_1)$ ir $A_2(x_2, y_2)$, lygtis.

$$\det \begin{pmatrix} x_2 - x_1 & y_2 - y_1 \\ x - x_1 & y - y_1 \end{pmatrix} = 0$$

3. Tiesės, einančios per tašką $A(x_1, y_1)$ ir lygiagečios tiesei $ax + by + c = 0$, lygtis.

$$a(x - x_1) + b(y - y_1) = 0.$$

4. Tiesės, einančios per tašką $A(x_1, y_1)$ ir statmenos tiesei $ax + by + c = 0$, lygtis.

$$b(x - x_1) - a(y - y_1) = 0.$$

5. Tiesės, einančios per tašką $A(x_1, y_1)$ ir sudarančios kampą α su x -o ašimi, lygtis.

$$y - y_1 = (x - x_1) \operatorname{tg} \alpha.$$

6. Sąlyga, kai tris taškai $A(x_1, y_1)$, $A_2(x_2, y_2)$ ir $A_3(x_3, y_3)$ yra vienoje tiesėje.

$$\det \begin{pmatrix} x_2 - x_1 & y_2 - y_1 \\ x_3 - x_1 & y_3 - y_1 \end{pmatrix} = 0.$$

7. Tiesės $t: ax + by + c = 0$ ir dviejų taškų $A(x_1, y_1)$, $A_2(x_2, y_2)$ padėtis.

Tegu $d_1 = ax_1 + by_1 + c$ ir $d_2 = ax_2 + by_2 + c$. Tada

- 1) $d_1 \cdot d_2 > 0$, tai taškai A_1 ir A_2 yra vienoje tiesės t pusėje.
- 2) $d_1 \cdot d_2 < 0$, tai taškai A_1 ir A_2 yra skirtinėse tiesės t pusėse.
- 3) $d_1 \cdot d_2 = 0$, tai bent vienas iš taškų A_1 ir A_2 yra tiesėje t .

Uždaviniai.

1. Raskite trikampio ABC vidaus kampus:

$$AB : x + 6y - 8 = 0; BC : 2x - y - 3 = 0; CA : 3x - 8y + 28 = 0.$$

2. Raskite įbrėžtinio į trikampį $A(-3, 2)$ $B\left(\frac{9}{2}, \frac{2}{5}\right)$ $C(0, 4)$ apskritimo centrą ir spindulį.

3. Kokia turi būti a reikšmė, kad tiesės $x + y - 1 = 0$ ir $2x - ay + 5 = 0$ būtų a) lygiagrečios; b) statmenos; c) sudarytų 45° kampą?

4. Tiesė eina per tašką $A(-3, -2)$ ir su tiese $6x + 3y + 2 = 0$ sudaro kampą $\arctan \frac{1}{2}$. Sudarykite tos tiesės lygtį.

5. Duota tiesė $x + y - 2 = 0$ ir taškas $A(1, 2)$. Raskite taško A projekciją duotoje tiesėje ir jam simetrišką tašką tos tiesės atžvilgiu.

6. Duotas trikampis $A(-2, 1)$ $B(3, -3)$ $C(4, 5)$. Sudarykite lygtis: 1) kraštinės AB . 2) pusiaukraštinės AD . 3) aukštinės AG . 4) vidurio linijos, lygiagrečios kraštinei AB . 5) tiesės, einančios per viršūnę A ir lygiagrečios kraštinei BC .

7. Duotas trikampis ABC : $AB : 2x + 7y - 8 = 0$, $BC : 5x + 2y + 11 = 0$, $CA : 3x - 5y - 12 = 0$. Raskite: 1) pusiaukraštinės AD ilgį. 2) aukštinės AG ilgį. 3) kampo CAB dydį ir jo pusiaukampinės lygtį. 4) trikampio plotą. 5) trikampio perimetras. 6) apibrėžtinio apskritimo centrą ir spindulį.

8. Tiesės $2x - 3y + 5 = 0$ ir $3x + 2y - 7 = 0$ yra stačiakampio kraštinės. Taškas $C(2, -3)$ yra jo viršūnė. Sudarykite kitų dviejų kraštinių lygtis ir apskaičiuokite šio stačiakampio plotą.

9. Parašylite tiesės $t : 3x - 4y + 10 = 0$ 1) ašinę lygtį; 2) kanoninę lygtį; 3) parametrinę lygtį; 4) normaliąją lygtį.